

Kỳ phỏn bối, trong cách nhìn của tác giả Lữ Giang, đã phỏn bối cái gì, phỏn bối ai?

Nhà báo Tú Gàn

Nhìn lõi các nhân vật lịch sử là một việc làm bình thường trong những xã hội tự do, xuất phát từ một đam mê phascorp, bao gồm lòng yêu nước, sự băn khoăn về những câu hỏi chưa có lời giải đáp thay đổi đáng kể như biến cố xảy ra vào một thời điểm nào đó, căn cứ trên sự diễn dịch tài liệu lịch sử để iết lăng kính lý tưởng và nhu cầu chung quan tâm ngay lập tức lũy và tóm lược qua thời gian. Đây là định nghĩa tích cực nhất về công cũng có những cách nhìn thiêu công chính, định nghĩa là tóm tắt bối cảnh mà khi đọc về nó, người viết tin vào nó như một mình dám trên sự đồng thuận của một số người cùng quan điểm.

Một Phỏn luân trên nhật báo Việt Herald ngày 13 tháng 10 năm 2009, có khái đăng một bài ba kí, nhan đề Ký Phỏn Bối, tác giả Lữ Giang, nhằm chỉ đích danh cự Tống Thống Nguyễn văn Thiệu là một nhà công hòa miền nam Việt Nam. Phỏn mâu thuẫn bài viết với văn phong thô bạo, trích dẫn lời phát biểu bất xứng của nguyên thủ quốc gia Hoa Kỳ lúc đó là George W. Bush, khiêm bài viết không còn mang tính xét lõi lịch sử một cách trung thực mà là bịa cáo trung dành cho một người đã qua đời, không còn tiếng nói để bịa cáo, làm sáng tỏ sự việc.

Để tôn trọng sự công chính của bài viết lõi lịch sử, tôi nghĩ có 2 vấn đề cần nêu ra xung quanh bài viết của tác giả Lữ Giang:

1.- Định nghĩa thời nào là Ký Phỏn Bối? Định nghĩa này có ứng dụng cho trung hập cự Tống Thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu hay không?

2.- Kỳ phỏn bối, trong cách nhìn của tác giả Lữ Giang, đã phỏn bối cái gì, phỏn bối ai?

Phản bội nghĩa là bỗng i hờa, nứt lõi thõ, quay lõng lõi đất nõi c, bỗn bè, đõng chí, ngõi tình... chõi bỗng cam kõt đã làm. Nõu đõnh nghĩa nhõ thõ, kõ phản bội i đõa đõn viõc mõt miõn Nam VN, kéo theo nhõng hõu quõ thõm khõc mà ngõi i dân miõn Nam phõi gánh chõu, chính là ông đõng minh siêu cõi ngõi cõa cõ cái miõn Nam bõt hõnh cõa chúng ta chõ không phõi ông Thiõu. Trong hoàn cõnh “bỗng hy sinh” cõa ông Thiõu ngày õy, ai dám võ ngõi sõ làm hay hõn ông Thiõu? Hay là tác giõ muõn nói ông Thiõu đã phản bội i cõ Diõm khi tham gia chiõn dõch dõo chánh vì ông tõng đõi cõ Diõm tin cõi y, sõng ái và cõt nhõc mà bây giõi thân chinh đem quân võ vây khõn dinh Đõc Lõp? Mõt dân tõc nhõi cõi tiõu luôn có nhiõu nõi oan khiên. Hõc sõ Viõt Nam, chõc không ai quên chuyõn Trõng Thõy/Mõ Châu. Tõc ngõ nõi cõ ta có câu “hùm dõ không nõ ăn thõt con,” nhõng lõch sõ ca ngõi vua An Dõng Võng xuõng gõõm xõ con gái tõi chõt vì cô xem trõng tình riêng hõn nõi nõi c. Cuõi thõ kõ 20, nõn đõo lý hõ nho cõ xúy nguyên tõc “trung thõn bõt sõ nhõ quân” hay “quân xõ thõn tõ, thõn bõt tõ bõt trung,” đõng hóa ngõi lanh đõo tõi cao või tõ quõc và quyõn lõi cõa dân tõc, đã cáo chung. Năm 1954, do sõ sõp đõt cõa các thõ lõc ngoõi bang, chí sõi Ngõ Đinh Diõm võ nõi cõ chõp chánh vai trò thõ tõng dõi chinh thõ quõc trõng Bõo Đõi rõi lõt ngõi c thõ cõ, thiõt lõp nõn đõ nhõt cõng hòa, trõ thành võ tõng thõng đõu tiên cõa Viõt Nam qua mõt cuõc bõu cõ või nhiõu bõt lõi cho cõu hoàng Bõo Đõi. Tõng lõp dân chúng cao niên trong đó có phõi thân kõ viõt bài này, còn chõu õnh hõõng nho hõc sâu đõm, cõm thõy ngõm ngùi, chua chát, või ý nghĩ quân võõng bõ phản bõi. Tuy nhiên, thõc tõ sau đó cho thõy, chính trõng mõ màn või kõch bõn mõi viõt cho Viõt Nam. Ngõi Mõ thay tay ngõi Pháp cõi mõi chõ chõ phia nam võ tuyõn 17 và thông qua công cuõc giúp õn đõnh đõi sõng cho hõn mõt triõu ngõi miõn bõc lõia bõ quê hõõng, di cõ dõ lanh nõn cõng sõn, chính phõi cõa cõ Diõm đã chõng tõ mõt cách hùng hõn chân lý trong câu luõn võ thõ sõ “thõ Chiõn quõc, thõ Xuân thu, thõi thõ thõ, thõ thõi phõi thõ.”

Nõu chuyõn đõi ví nhõ mõt sân khõu (tõo hóa gây chi cuõc hí trõng- bà huyõn Thanh Quan,) mõi nhân võt mang cân đai áo mão có mõt thõi xuõt hiõn đõ đõm đõõng mõt vai trò rõi biõn mõt khi tõm màn nhung buõng xuõng, thì cõ Diõm hay ông Thiõu là nhõng diõn vién đõõc sõ phản tuyõn chõn cho tõn bi kõch hai hõi, hai màn, trõi dài hõn hai thõp niên máu lõ đau thõng, hõt do mõu quõc Pháp lõi do siêu cõi ngõi Mõ đõo diõn. Cõ hai đõu ý thõc sâu xa võ või thõ cõa hõ trong bàn tay bõc nhung cõa ngoõi nhân, hõa hõn nhiõu bõt trõc và tõi hõ, đã cõ gõng mõi ngõi mõt cách, võa đu giây või tinh, võa lo công viõc bõo quõc, an dân và xây dõng tõm năng đõt nõi cõ trong khõ năng cõa mõi võ. Đau đõn thay, dù vùng võy cách nào, cõ hai đõu chõu chung mõt kõt cuõc: bõ loõi bõ khõng nõõng tay, ngõi này khõng đáp õng hõõng dõn cõa đõo diõn muõn thay đõi võ tuõng, ngõi kia khi đõo diõn cõn chém vè, đóng cõa, rút cõu, bõ ngang trò chõi.

Sõ thõc lich sõ nay đã phản bày tõ tõng. Giõ đây, quan niõm cõ Diõm phản bõi Quõc Trõng Bõo Đõi, ông Thiõu (và hõi đõng tõng lanh) phản bõi cõ Diõm, là võn chõa nhõn chân thõt rõ bõn lai diõn mõc cõa “bõ máy đõu nãõ” phản bõi đáng sõ, võn hành või mõt quyõn lõc vĩ đõi, khõng phõc võ nhu cõu nào khác hõn quyõn lõi cõa cái đõt nõi cõ mà nó đõõc sõn sinh và đõi diõn.

Giờ đây có tóm chép ngắn quan niệm mang ít nhất là cõi mảnh do nhõng liên hệ ân tình khõc ghi nói trên, cõi cõi Diêm lõi ông Thiệu, khi thiêng cuõi đõa đõy hõ vào vai diẽn, hõ biết phõi chép ngắn trõ giá bõng chính sinh mõng cõia hõ, thõm chí, cõia cõi thân nhân, gia đình hõ. Quyết tâm dũng cõi mõy khi tõ quõc đòi hõi, dù không xoay chuyẽn đõõc thiêng cõi, cũng rõt đáng ngõõng mõ. May mắn lõi nhõng cũng cay đõng lõi, ông Thiệu thoát đõi, thoát chõt trong đõõng tõ kõ tóc. Phõn đõi còn lõi, nhõ hõ mõt rõng, ông sống nhõng tháng ngày mõt quê hõõng, anh em, chiõn hõi, chõu đõng tai tiõng, gõm nhõm căm hõn và phiõn muõn không cách nào tõ lõi.

Có mõt sõi thuõc cõi p cõia ông Thiệu, cho rõng ông đã cõi xõi bõt xõng khi ra đõi, bõ lõi anh em, đõng đõi sau này bõ thõ lõi cõi mõi đõy đõa, sát hõi. Hõ cũng đõt câu hõi thõng thõng: "Sao ông không tuõn tiõt nhõ năm võ tõõng anh hùng, chiõn hõi cõia ông, ít nhõt đõ bõo toàn danh dõ cõia tõõng khi thành rõi vào tay giõc?" Triết gia Jean Paul Sartre có nói: "Être c'est être en situation," con ngõõi luôn gõn liõn või hoàn cõi nh trong đó nó hiõn diõn. Xét mõt ngõõi, không thõ tách ngõõi đó ra khõi hoàn cõi nh cõia hõ vì nhõ thõ sõ đõa đõn nhõng phán đoán có tính giõtõõng. Trong biõn cõi 30/4/75, chúng ta có 5 võ tõõng tuõn tiõt, không hàng giõc và chõ lõa bõ thuõc cõi p bõng cái chõt. Toàn dân ngõõng mõ. Thõ giõi ngõõng mõ. Kõ thù ngõõng mõ. Thõ nhõng, või tiõt tháo cõi ngõõi Viõt di tõn đã có đõõc nhõng lanh đõo xuõt sõc và đã có mõt bõ mõt khác. Thõõng tiõc ngõõi chõt làm đõp nhõng trang sõi mõõi phõn, thõõng tiõc sõi sõng quý giá bõõ mõt đõi muõn võn phõn.

Qua nhõng biõn đõng lõi ch sõi cuõi thõ kõ 20 kõt thúc bõng viõc mõt miõn Nam, bài hõc Lê Chiêu Thõng cõu viõn bõc phõõng đõõc nhõc lõi, tô đõm thêm, dõy cho mõt dân tõc nhõõc tiõu biõt con đõõng duy nhõt đõ thoát ra khõi thân phõn là tinh thõn tõ lõp, tõ cõõng, tõ o nõn sõc mõnh tõp thõ. Sõc mõnh õy không bao giõi hình thành nõu không có nõn tõng căn bõn là sõ đoàn kõt. Tõ tiên ngõõi Viõt chúng ta đõ lõi không biõt bao bài hõc giá trõ või đoàn kõt, tõ câu chuyẽn bó đưa trong Quõc Văn giáo khoa thõ đõn di sõn ca dao tõc ngõ. Mõt cây làm chõng nõn non, ba cây chõm lõi thành hòn núi cao; Khôn ngoan đõi đáp ngõõi ngoài, gà cùng mõt mõi chí hoài đá nhau... Đõ thõc hiõn đoàn kõt, mõi cá nhân cõn ý thõc mình chõ là mõt hõt cát trong cõi bãi cát, mõt viên gõch nhõ nhoi trong triõu triõu viên gõch xây lên bõc tõõng kiên cõ và to lõn, cõn thiõt và có ý nghĩa khi hiõn diõn bên nhõng viên gõch khác, ngoài ra, sõi vô dõng khi lăn lõc mõt mình. Đoàn kõt là đem cái chung nhõp vào cái riêng, đem tõ ngã nhõp vào đõi ngã, trong đó, mõi thành viên phõn chiõu nhau mà cùng sáng chóe. Khiêm nhõõng, trung thõc, trách nhõm, kõ luõt, thõõng yêu và tôn trõng nhau là nhõng yõu tõ xi măng hàn gõn đoàn kõt. Ngõõi viõt tõ hõi có khi nào các nhà hoõt đõng cõng đõng hiõn nay, trong cái tõ quõc VN nhõ bé, lõu vong bên ngoài lãnh thõ, thành khõn nhõn lõi mình, xét xem đáp õng đõõc bao nhiêu nhõng tiêu chuõn công dân kõt trên? Hay là vì hõn ba thõp niên qua, chúng ta không có lãnh tõ nõn khoõng trõng này nuôi lõn tham võng trong mõi ngõõi? Hay là vì lõn đõu tiên đõõc sõng, đõõc nõm trõi Tõ DO trong mõt xã hõi thõc sõi tõ do nõn chúng ta lõm tõõng muõn nói gì thì nói, muõn làm gì thì làm, kõ cõi nói và làm nhõng đõõu gây thõõng tõn cho ngõõi khác? Chúng ta quen chõ tay vào ngõõi bên cõi nhõn thì làm sao thõy khuyẽt đõõm cõia mình mà sõa? Có phõi nõi thõt võng triõn miên vì bõ tõc, trong buõi chiõu tà, làm nõy sinh tâm lý bõc dõc, căm phõn, khiõn nhõn đõu cũng

thõy nhõng bõ mõt đáng ghét, đáng lãnh nhõn búa rìu võ mõi mõi lõi lõm, hoõc bé xé ra to, làm cho lõn lõn hõc ngay cõ bõ gán ghép?

Chao ôi, vì bõt cõ lý do gì, không loõi bõ lý do có cõ bàn tay phá hoõi cõ a nghiõ quyõt 36 cõ a cõng sõn, nõu ngõõi Viõt hõi ngoõi giõ đây vñn không nhõn ra hiõn tõõng cõng đõng thiõu đoàn kõt chính là thõt bõi đau đõn nhõt cõ a tõt cõ chúng ta trên trõn tuyõn chõng cõng sõn, nhân danh nhõng giá trõ cao quý nhõt đõi ngõõi thì, rõ ràng, chúng ta đã thua kõ thù mõt nõõc cõ nõa mà lõn này, làm gì còn đõng minh phõn bõi, cũng làm gì còn cõ Diõm hay ông Thiõu đõ trút tõi lên đõu hõ ?

Trõ lõi bài “Kõ Phõn Bõi” cõ a Lõ Giang, khi đõt vñn đõ đánh giá mõt nhân võt lõi ch sõ mà tiên quyõt đã gán ngay cho nhân võt lõi mõt cái nhãnh hiõu là sai ngay tõ con chõ đõu tiên. Nõu tác giõ không nhõm đánh giá lõi mà nhõm hõch tõi thì lõi càng sai hõn nõa vì, thõ nhõt, bõ cáo không có mõt đõ lõn tõing; thõ hai, thay vì tõp hõp tài liõu, phân tách nghiêm chõnh, rút ra mõt kõt luõn khách quan và công chính đõ đóng góp kinh nghiõm lõng xõ cho ngõõi sau thì dùng ngôn tõ bõt xõng, do cõm tính xô đõy đõ gây thêm ngõ nhõn, miõt thõ mõt tõng thõng, mõt tõng tõ lõnh quân đõi cõ a đõt nõõc mà tác giõ tõng sõng và làm viõc või tõ cách mõt công chõc cao cõp trong chính phõ do tõng thõng lõy lanh đõo, ngõõi viõt tin chõc rõng ngoài Lõ Giang ra, trên đõa cõu này khó có ngõõi thõ hai, kõ cõ trong khõi cõng sõn mà phia quõc gia thõõng cho là thõp kẽm, bõt nhõn, ăn cháo đá bát.

Cho nên, tõ do luôn đi kèm või đõo đõc và trách nhiõm. Nói cái gì, nói nhõ thõ nào hay nói cho sõõng miõng, bõc lõ đõo đõc và trách nhiõm cõ a ngõõi nói. Có nghe không, nghe nhõ thõ nào hay nghe cho thõa ý riêng, bõc lõ phong cách, trình đõ cõ a ngõõi nghe và đây chính là nguõn gõc giúp đõnh hình mõt nõn tõ do ngôn luõn có phõm chõt.